

**Інформація для формування Списку питань (List of Issues)
до Російської Федерації**

для 93-ї сесії Комітету ООН з ліквідації дискримінації щодо жінок (CEDAW)

(5–30 жовтня 2026 року)

**Тема: Порушення прав жінок, вчинені Російською Федерацією на території України
(2022–2026 рр.)**

3 вересня 2026 року

Автори документу:

Харківська правозахисна група (ХПГ) — одна з найстаріших українських правозахисних організацій, що працює з 1992 року. З лютого 2022 року ХПГ здійснює систематичне документування порушень міжнародного гуманітарного права та міжнародного права прав людини, вчинених у ході збройної агресії Російської Федерації проти України. Зібрані матеріали накопичуються та систематизуються у спеціальних базах даних (далі — БД ХПГ).

Антидискримінаційний центр (АДЦ) «Меморіал» — Брюссель захищає права жертв дискримінації (представників різних вразливих груп, зокрема жінок, які зазнали гендерно зумовленої дискримінації) у країнах Східної Європи та Центральної Азії шляхом адвокації, надання юридичної допомоги, правозахисної просвіти, проведення досліджень і публікацій.

Зміст:

1. Відповідність теми документа мандату Комітету — 3

2. Методологія, джерела та обмеження даних — 4

3. Тема I. Удари та інші посягання на пологові будинки й заклади акушерської допомоги (ст. 12; ст. 14, п. 2 (b); ст. 2 у поєднанні із Загальними рекомендаціями № 24 і № 30) — 6

- 3.1. Огляд окремих задокументованих епізодів — 6
- 3.2. Ознаки системного характеру порушень — 7
- 3.3. Питання до Російської Федерації — 8

4. Тема II. Насильницькі зникнення жінок (ст. 1, 2, 15; Загальна рекомендація № 30) — 10

- 4.1. Типологія задокументованих епізодів — 10
- 4.2. Ознаки системного характеру порушень — 11
- 4.3. Питання до Російської Федерації — 11

5. Тема III. Сексуальне насильство, пов'язане з конфліктом (CRSV) (ст. 1, 2, 6, 12; Загальні рекомендації № 19, 30, 35; резолюції Ради Безпеки ООН 1325 (2000), 1820 (2008), 2467 (2019)) — 13

- 5.1. Джерела розділу та попередній характер кваліфікації — 13
- 5.2. Типологія задокументованих епізодів — 13
- 5.3. Насильницькі практики в установах пенітенціарної системи РФ — 14
- 5.4. Ознаки системного характеру порушень — 15
- 5.5. Питання до Російської Федерації — 16

6. Тема IV. Інші порушення прав жінок — 19

- 6.1. Незаконне позбавлення волі та катування жінок — 19
- 6.2. Переслідування за проукраїнську позицію та «вироки» окупаційних «судів» — 19
- 6.3. Примусова паспортизація та обумовлення доступу до базових послуг — 20
- 6.4. Використання дітей як засобу тиску на жінок — 20
- 6.5. Примусові переміщення та «видворення» — 20
- 6.6. Питання до Російської Федерації — 20

7. Зведений перелік пріоритетних питань — 22

1. Відповідність теми документа мандату Комітету

Автори цього документа вважають правомірним включення питань щодо порушень прав українських жінок до Списку питань (List of Issues), адресованого Російській Федерації.

Російська Федерація є учасницею Конвенції в порядку правонаступництва зобов'язань СРСР, який ратифікував Конвенцію у 1981 році, а також учасницею Факультативного протоколу з 2004 року. Загальна рекомендація № 30 (2013) щодо становища жінок у контексті запобігання конфліктам, у конфліктних та постконфліктних ситуаціях прямо підтверджує, що зобов'язання держав-учасниць продовжують діяти під час збройного конфлікту та поширюються екстериторіально — на осіб, які перебувають під їхнім фактичним контролем, навіть якщо ці особи не перебувають на території держави-учасниці (ЗР № 30, пп. 2, 8). Це повною мірою стосується тимчасово окупованих територій України та осіб, вивезених до РФ.

Останні заключні зауваження щодо РФ (CEDAW/C/RUS/CO/9 від 30 листопада 2021 року) були ухвалені до початку повномасштабного вторгнення. У зв'язку з цим у цьому документі ми хочемо звернути увагу Комітету на істотну зміну ситуації в контексті виконання Російською Федерацією положень Конвенції.

У цьому документі описано порушення таких положень Конвенції та інших релевантних документів:

- **Статті 1 і 2** (заборона дискримінації, зобов'язання забезпечити ефективний захист через компетентні національні суди та державні установи);
- **Стаття 2** у поєднанні із Загальною рекомендацією № 24 («Жінки та охорона здоров'я») і Загальною рекомендацією № 30;
- **Стаття 6**; Загальні рекомендації № 19 і № 35 щодо протидії гендерно зумовленому насильству щодо жінок;
- **Стаття 12** (ліквідація дискримінації у сфері охорони здоров'я; зобов'язання забезпечувати жінкам відповідне обслуговування під час вагітності, пологів і в післяпологовий період);
- **Стаття 14, п. 2 (b)** (доступ жінок, які проживають у сільській місцевості, до медичного обслуговування);
- **Стаття 15** (рівність перед законом, цивільна правоздатність та її реалізація, свобода пересування і вибору місця проживання);
- **Загальна рекомендація № 30** у частині зобов'язань щодо розслідування та надання засобів правового захисту;
- **Резолюції Ради Безпеки ООН 1325 (2000), 1820 (2008) і 2467 (2019).**

2. Методологія, джерела та обмеження даних

Цей документ ґрунтується на відомостях із БД ХПГ станом на 1 серпня 2026 року:

Вибірка	Кількість записів	Характер источника
Удари та інші посягання на пологові будинки й заклади акушерської допомоги	50	відкритий
Зникнення жінок	306	відкритий
Сексуальне насильство, пов'язане з конфліктом (CRSV), щодо жінок	29	відкритий
	48	закритий (матеріали правової допомоги ХПГ)
Інші порушення прав жінок	213	відкритий

Кожен запис містить унікальний ідентифікатор, дату події, геолокацію та опис, а також джерела: відкриті (офіційні повідомлення органів влади України, прокуратури та поліції, публікації ЗМІ, публічні реєстри розшуку, звіти правозахисних організацій) і закриті (знеособлені відомості, отримані під час роботи «гарячої лінії» та виїзної роботи ХПГ). Дані закритої юридичної БД ХПГ зібрані під час представництва інтересів потерпілих і не можуть бути верифіковані за публічно доступними матеріалами.

Посилання на першоджерела являють собою ідентифікатори записів у БД ХПГ: **ID 000000** — для відкритих даних; **ХПГ, матеріали правової допомоги, зап. 000000** — для закритих даних. Повні посилання та URL для записів із відкритих джерел є в розпорядженні авторів документа і можуть бути надані на запит Комітету. Персональні дані анонімізовано навіть у випадках, які широко висвітлювалися у відкритих джерелах.

Обмеження даних

Одна подія може породжувати кілька записів у базі даних — щодо кожного ураженого об'єкта або потерпілої особи. Так, удар по Одесі 14 серпня 2023 року представлений п'ятьма записами; вибірка «Інші порушення» з 213 записів відповідає приблизно 190 епізодам.

Кількість записів і відомих епізодів не відображає повного масштабу явища. Це особливо суттєво для випадків сексуального насильства та порушень прав на тимчасово окупованих територіях, де документування подій практично неможливе.

Розподіл записів за роками відображає зміну можливостей документування, а не лише динаміку порушень.

Крім того, одна й та сама особа та один і той самий епізод можуть бути представлені в кількох тематичних вибірках, оскільки вибірки формувалися за видом порушення, а не за потерпілою особою.

3. Тема І. Удари та інші посягання на пологові будинки й заклади акушерської допомоги (ст. 12; ст. 14, п. 2 (b); ст. 2 у поєднанні із Загальними рекомендаціями № 24 і № 30)

У БД ХПГ задокументовано 34 епізоди у 13 областях України в період з 28 лютого 2022 року до 1 червня 2026 року:

- 29 епізодів — удари по об'єктах акушерської допомоги. Засоби ураження: ствольна артилерія та бомбардування (23 записи), ударні БпЛА типу «Шахед»/«Герань» (5), ракетні удари, зокрема комплексами С-300 і «Калібр» (4), авіаудари (3), FPV-дрони (2).
- 4 епізоди — захоплення об'єктів акушерської допомоги та їх перепрофілювання на військові госпіталі з вивезенням майна та виселенням пацієнток. Усі — у Луганській області.
- 1 епізод — використання об'єкта акушерської допомоги для укриття військової техніки (сmt Михайлівка Запорізької області, 18 листопада 2022 року: техніку розміщено під палатами пологового будинку — БД ХПГ, ID 26722).

3.1. Огляд окремих задокументованих епізодів

Маріуполь, 9 березня 2022 року. Авіаудар по комплексу дитячої лікарні та пологового будинку (просп. Миру, 80). Згідно з повідомленнями, загинули троє людей, зокрема дитина (БД ХПГ, ID 1249). Пологовий будинок № 1 на вул. Металургійній, 31 зазнавав обстрілів 2 березня та в період з 20 березня до 1 квітня 2022 року (ID 2684, 4434).

Вільнянськ Запорізької області, 23 листопада 2022 року. Ракета комплексу С-300 влучила в центральну районну лікарню; повністю зруйновано двоповерховий корпус поліклінічного пологового відділення. Загинула новонароджена дитина, мати була поранена, з-під завалів дістали двох лікарів, лікар-реаніматолог отримав опіки 37 % поверхні тіла (ID 27113).

Херсон, перинатальний центр II рівня ім. З. С. Клименко (вул. Гоголя, 1). Прицільний удар FPV-дроном 4 жовтня 2025 року в момент, коли в закладі приймали пологи; значні руйнування (ID 94276). Повторна атака FPV-дроном на той самий об'єкт — 8 листопада 2025 року (ID 93344).

Одеса, пологовий будинок № 5, 28 березня 2026 року. Удар БпЛА. На момент удару в закладі перебували 32 вагітні жінки та породіллі, 22 новонароджених, частина з яких — на апаратах штучної вентиляції легень; загалом понад 80 осіб, включно з 33 медичними працівниками. Жертв вдалося уникнути (ID 112702).

Слов'янськ Донецької області, 30 березня 2026 року. Авіаудар по будівлі пологового будинку — єдиного діючого закладу такого профілю в Донецькій області (ID 104098).

Білгород-Дністровський Одеської області, 1 червня 2026 року. Пошкоджено пологове відділення лікарні (фасад, двері, понад 30 вікон). На момент атаки у відділенні перебували 6

породіль із новонародженими, ще одна жінка народжувала; пологи приймали в укритті (ID 109530).

Миколаїв. Міський пологовий будинок № 1 та жіноча консультація, що належить до нього, зазнали уражень 21 березня та 4 квітня 2022 року (ID 43352, 46129). 1 жовтня 2022 року під час масованого обстрілу ракетами С-300 було уражено обидва міські пологові будинки (ID 23519, 23520).

Луганська область — перепрофілювання. В Антрациті 10 січня 2023 року вагітних жінок вивезли з пологового будинку, щоб переобладнати його на військовий госпіталь (ID 33352). У Луганську 31 січня 2023 року «польові госпіталі» для російських військовослужбовців розгорнули на території пологового відділення обласної лікарні та пологового будинку міської лікарні № 3 (ID 32251, 32252). 27 травня 2023 року пологовий будинок № 2 у Луганську передали в користування приватній військовій компанії «Вагнер» (ID 42777). У Новопскові 30 червня 2023 року з пологового будинку вивезли меблі, а в будівлі розмістили госпіталь (ID 45547).

Інші епізоди: Бузова Київської області — 28 лютого 2022 року, пологовий будинок «Адоніс» пошкоджено з подальшим займанням (ID 3952); Житомирський обласний перинатальний центр — 1 березня 2022 року, породіль і новонароджених евакуювали до підвалу (ID 12922); Чернігів — 15 березня 2022 року, уламки та скло потрапили до палат (ID 36332); Тростянець Сумської області — 24 березня 2022 року, частину пологів приймали в підвалі під час нальотів (ID 42629); Баштанка Миколаївської області — 19 квітня 2022 року (ID 11112); Сєверодонецьк — 7 липня 2022 року, пологовий будинок зруйновано (ID 56062); Сарни Рівненської області — 28 серпня 2022 року (ID 17790); Слов'янськ — 29 серпня 2022 року (ID 17902); Торецьк — 13 листопада 2022 року (ID 26155); Херсон, лікарня ім. Афанасьєвих — 27 грудня 2022 року (ID 31969); Токарівка Херсонської області — 24 січня 2023 року (ID 33325); Нікополь — 18 лютого 2023 року (ID 34512); Одеса, пологовий будинок № 2 і жіноча консультація — 14 серпня 2023 року (ID 52911, 52912); Дніпро — 29 грудня 2023 року (ID 62103, 62104); Харків — 11 липня 2025 року та 24 січня 2026 року (ID 92740, 98502); Запоріжжя — 1 лютого 2026 року (ID 98679).

3.2. Ознаки системного характеру порушень

1. **Географія та тривалість.** Епізоди зафіксовано у 13 із 24 областей України, у прифронтових і тилкових регіонах, безперервно протягом понад чотирьох років — з лютого 2022 року до червня 2026 року. Це неможливо пояснити обставинами локальних воєнних дій.
2. **Повторність ураження одних і тих самих об'єктів.** Херсонський перинатальний центр ім. Клименка зазнав уражень двічі протягом п'яти тижнів восени 2025 року. Миколаївський пологовий будинок № 1 зазнавав уражень у березні, квітні та жовтні 2022 року. Слов'янський пологовий будинок — у серпні 2022 року та березні 2026 року. Повторне ураження відомого об'єкта після того, як його призначення було публічно встановлено, потребує пояснення з боку держави.

3. **Застосування високоточних засобів.** Удари FPV-дронами (Херсон) передбачають візуальне супроводження цілі оператором аж до моменту ураження. Такі епізоди несумісні з версією про невивіркове або випадкове ураження.
4. **Завдання ударів по заповненому закладу та під час надання акушерської допомоги.** У Херсоні (4 жовтня 2025 року) та Білгороді-Дністровському (1 червня 2026 року) удари припали на час, коли приймали пологи; в Одесі (28 березня 2026 року) — на час перебування в будівлі 54 жінок і новонароджених, частина з яких була нетранспортабельною.
5. **Ураження останнього функціонуючого профільного закладу регіону** (Слов'янськ, березень 2026 року) — обставина, що максимізує гуманітарні наслідки для всіх вагітних жінок області.
6. **Перепрофілювання об'єктів акушерської допомоги на військові госпіталі** на окупованій території — не побічна шкода, а свідоме перетворення інфраструктури охорони материнства на військовий ресурс. Вивезення вагітних жінок із пологового будинку в Антрациті свідчить про те, що рішення ухвалювалося з повним розумінням призначення об'єкта.
7. **Сукупний ефект.** Систематичне руйнування та вилучення з цивільного використання інфраструктури акушерської допомоги змушує проводити пологи в підвалах і укриттях, збільшує відстань до найближчого профільного закладу та позбавляє можливості отримати спеціалізовану допомогу при ускладнених пологах і неонатальну реанімацію. Цей вплив є гендерно специфічним за своєю природою: він стосується виключно жінок у зв'язку з їхньою репродуктивною функцією та новонароджених дітей.

3.3. Питання до Російської Федерації

1. Просимо надати перелік об'єктів охорони здоров'я на території України, щодо яких Збройні сили РФ у період з 24 лютого 2022 року застосовували засоби ураження, із зазначенням, чи було до завдання удару встановлено характер об'єкта як закладу акушерської допомоги та за допомогою яких процедур перевірки цілі це визначалося.
2. Які правила застосування сили та процедури ідентифікації цілі діють щодо об'єктів, позначених розпізнавальними емблемами або зареєстрованих як медичні заклади? Яким чином ці правила доводяться до операторів ударних БпЛА та FPV-дронів?
3. Скільки службових розслідувань розпочато за фактами ураження об'єктів акушерської допомоги в Україні? Скільки з них завершено, якими є результати, чи було когось притягнуто до відповідальності та у скількох випадках?
4. Просимо прокоментувати конкретні епізоди: удар по пологовому будинку у Вільнянську 23 листопада 2022 року, внаслідок якого загинула новонароджена дитина; удари по перинатальному центру ім. З. С. Клименка у Херсоні 4 жовтня та 8 листопада 2025 року; удар по пологовому будинку № 5 в Одесі 28 березня 2026 року; авіаудар по пологовому будинку у Слов'янську 30 березня 2026 року.
5. На якій правовій підставі об'єкти акушерської допомоги на окупованій території України (Антрацит, Луганськ, Новопсков) були зайняті та переобладнані під військові

госпіталі? Де і в яких умовах отримують акушерську допомогу жінки, які раніше обслуговувалися в цих закладах? Як забезпечується доступ до спеціалізованої допомоги у разі ускладненої вагітності та пологів?

6. Яких заходів вжито для забезпечення доступу вагітних жінок і породіль до безпечної акушерської допомоги на територіях, що перебувають під фактичним контролем РФ? Просимо надати статистику материнської та неонатальної смертності на цих територіях за 2022–2026 роки із зазначенням методології збору відповідних даних.
7. Яким чином РФ забезпечує дотримання статті 12 Конвенції щодо жінок, які перебувають під її фактичним контролем на території України?

4. Тема II. Насильницькі зникнення жінок (ст. 1, 2, 15; Загальна рекомендація № 30)

Вибірка містить 306 записів про зникнення жінок: 274 записи стосуються 2022 року, 26 — 2023 року, 6 — 2024 року. Географічно: Харківська область — 225 записів, Запорізька — 34, Київська — 17, Донецька і Херсонська — по 9, Миколаївська — 7, Чернігівська — 4, Луганська — 1.

Перша група записів (близько 245) не містить детальних обставин (переважно короткі повідомлення родичів і записи з реєстрів розшуку, наприклад: «у м. Ізюм зникла жінка», «під час бойових дій за невідомих обставин зникла жінка»). Значна їх концентрація припадає на Ізюм (91 запис) і Харків (26 записів). Такі записи не дають змоги встановити причетність російських сил і в цьому документі використовуються виключно як індикатор масштабу невизначеності.

Друга група (близько 60 записів) містить прямі вказівки на причетність збройних сил, спецслужб або окупаційних адміністрацій РФ. Саме цей масив даних є предметом цього розділу і дає змогу реконструювати сталі моделі поведінки російських сил. Серед записів зі встановленими обставинами непропорційно представлені жінки, чия професійна або громадська роль робила їх помітними: журналістки (3 записи), волонтерки (3), громадські активістки (2), медичні працівниці (6), працівниці поліції та учасниці бойових дій (6). Окрему категорію становлять жінки, яких переслідували через родичів-чоловіків — синів або чоловіків, які служать у Збройних Силах України.

4.1. Типологія задокументованих епізодів

(1) Вивезення з житла озброєною групою. Найпоширеніша модель: озброєні особи у формі, часто в балаклавах, приходять до житла вночі або рано-вранці, проводять обшук, вилучають телефони та документи, вивозять жінку без пред'явлення документів і без зазначення місця призначення. Приклади: с. Вільшана Куп'янського району (ID 34545, 34552); с. Геройське Херсонської області, 31 серпня 2022 року — вивезено 57-річну жінку із захворюванням серця (ID 20305); с. Райське Херсонської області, 8 липня 2022 року — працівницю професійного ліцею, ймовірно, за відмову від співпраці з окупаційною адміністрацією (ID 13627); Херсон, 23 серпня 2022 року — виховательку дитячого садка (ID 17667).

(2) Викрадення співробітниками ФСБ та інших спецслужб. У смт Приазовське Запорізької області 20 серпня 2023 року 32-річну жінку викрали співробітники ФСБ із власного будинку, зламавши двері (ID 72333, 59013, 50644). Мелітополь, 20 серпня 2023 року — затримано журналістку А.Г.; опубліковано відео, на якому озброєні особи зламують двері квартири, проводять обшук, надягають на неї кайданки та відводять її. На офіційні запити ФСБ письмово відповідає, що таку особу не затримували (ID 72315).

(3) Зникнення після «фільтрації» та на блокпостах під час спроби евакуації. Маріуполь — зникнення після проходження «фільтрації» (ID 54342); с-ще Безіменне Донецької області, червень 2022 року — мати й бабуся пройшли «фільтрацію», зв'язок із ними відсутній (ID

35421); Самарина Балка, 20 березня 2022 року — на блокпосту затримано працівницю патрульної поліції (ID 15465).

(4) Вивезення поранених і хворих жінок «у невідомому напрямку» під приводом лікування. Ізюм, 18 березня 2022 року — поранену під час обстрілу жінку вивезли з міста, ймовірно, до російського госпіталю (ID 7890); с. Цупівка Харківської області, 9 вересня 2022 року — тяжкохвору жінку в непритомному стані вивезли «за станом здоров'я» (ID 21578); с. Білогірка Херсонської області, червень 2022 року — під приводом доставлення до лікарні Берислава (ID 90895); Куп'янськ, червень 2022 року (ID 51033).

(5) Утримання з приховуванням місцеперебування та подальша смерть або винесення «вируку». Мелітополь, 20 серпня 2023 року — громадянку України було позбавлено волі, вона утримувалася в камері ізолятора тимчасового тримання, 12 травня 2024 року загинула (ID 95499). Мелітополь, 9 січня 2023 року — викрадену з власного будинку волонтерку М.Х. згодом «засудили» до 20 років позбавлення волі (ID 30966).

4.2. Ознаки системного характеру порушень

1. **Одноманітність методу** на територіях, розділених сотнями кілометрів, і протягом кількох років: час доби, склад групи, обшук, вилучення засобів зв'язку, відсутність процесуальних документів, відмова повідомити місце призначення.
2. **Інституційне заперечення.** Ключовою ознакою насильницького зникнення є відмова визнати факт позбавлення волі або приховування долі особи. Справа А.Г., у якій ФСБ письмово заперечує затримання за наявності опублікованого самими російськими структурами відео, є прямим документальним підтвердженням цієї практики.
3. **Відсутність доступного механізму розшуку.** У записах повторюється одна й та сама ситуація: родичі звертаються до комендатур і відділів «поліції», направляють офіційні звернення і не отримують жодної інформації. Відсутність єдиного реєстру цивільних осіб, позбавлених волі, та ненадання інформації родичам перетворюють зникнення на триваюче порушення.
4. **Дві хвили.** Перша — 2022 рік, синхронно зі встановленням окупаційного контролю. Друга — 2023 рік, переважно в Запорізькій області (Мелітополь, Приазовське, Бердянськ), яка мала характер цілеспрямованої «зачистки» осіб із проукраїнською позицією. Наявність другої хвили порушень спростовує пояснення хаосом активних бойових дій.

4.3. Питання до Російської Федерації

1. Чи веде РФ єдиний облік цивільних осіб України, позбавлених волі її збройними силами, спецслужбами або органами окупаційних адміністрацій? Просимо надати дані з розбивкою за статтю, віком, датою і місцем затримання, місцем утримання та поточним статусом.

2. Яким чином родичі цивільних осіб, позбавлених волі, можуть офіційно встановити факт затримання та місце утримання? Який орган несе цей обов'язок і в які строки?
3. Просимо прокоментувати випадки, коли органи ФСБ у письмових відповідях заперечували факт затримання особи за наявності опублікованих відеоматеріалів самого затримання.
4. Скільки цивільних жінок — громадян України — станом на дату відповіді утримується в місцях несвободи на території РФ і на територіях під її фактичним контролем? У яких установах? Який їхній офіційний статус? Чи мають вони доступ до МКЧХ, адвоката за власним вибором і листування?
5. Скільки кримінальних справ порушено в РФ за фактами викрадення цивільних осіб України? Скільки осіб притягнуто до відповідальності?
6. Якими були обставини загибелі громадянки України в ізоляторі тимчасового тримання Мелітопольського району 12 травня 2024 року? Чи проводилося розслідування, якими є його результати, чи були повідомлені родичі?

5. Тема III. Сексуальне насильство, пов'язане з конфліктом (CRSV) (ст. 1, 2, 6, 12; Загальні рекомендації № 19, 30, 35; резолюції Ради Безпеки ООН 1325 (2000), 1820 (2008), 2467 (2019))

5.1. Джерела розділу та попередній характер кваліфікації

Вибірка містить дані з відкритих джерел і із закритої бази правової допомоги ХПГ (категорії частково перетинаються):

- 17 записів з описом конкретних актів сексуального насильства, зокрема з проникненням;
- 21 запис, у якому потерпіла або працівник, який документував випадок, прямо характеризує те, що сталося, як сексуальне або сексуалізоване насильство;
- 9 записів із погрозами зґвалтування та сексуальними домаганнями без опису завершеного акту;
- 20 записів із примусовим оголенням, оглядом із повним роздяганням або інвазивним оглядом;
- 9 записів, що містять опис катувань і жорстокого поводження без задокументованого сексуального компонента.

Значна частина цих діянь після остаточної оцінки може бути кваліфікована не як CRSV у вузькому сенсі, а як катування або нелюдське чи таке, що принижує гідність, поводження із сексуалізованим компонентом. Для цілей Конвенції це розмежування не є вирішальним: обидві категорії охоплюються статтями 1, 2 і 6 у тлумаченні Загальних рекомендацій № 19, № 30 і № 35, оскільки йдеться про насильство, спрямоване проти жінки за ознакою статі або таке, що непропорційно її зачіпає.

Більше того, сама невизначеність цієї межі становить окремий предмет для питання: невідомо, чи реєструє Російська Федерація такі діяння взагалі і в межах якої категорії.

Ми також звертаємо особливу увагу Комітету на те, що наведені цифри відображають не масштаб явища, а лише ту його частину, яка стала доступною для документування. Зниження кількості заяв про сексуальне насильство характерне для будь-якого контексту і багаторазово посилюється в умовах окупації, де потерпіла залишається під контролем тієї самої структури, представники якої вчинили насильство. Показово, що розширення джерельної бази за рахунок матеріалів правової допомоги більш ніж удвічі збільшило кількість записів і, що ще важливіше, виявило цілий пласт практик, повністю відсутній у відкритих джерелах.

Географія та період. Вибірка, заснована на відкритих джерелах: Харківська область — 16 записів, Херсонська, Сумська та Київська — по 3, Донецька і Миколаївська — по 2. Вибірка, заснована на закритих джерелах: Харківська — 32, Донецька — 13, Київська — 2, Чернігівська — 1. За роками вибірка, заснована на закритих джерелах, розподіляється так: 2019 — 1, 2021 — 2, 2022 — 44, 2023 — 1. Наявність записів за 2019 і 2021 роки є суттєвою: вона вказує на те, що описані практики виникли не в лютому 2022 року, а мали місце на раніше окупованих

територіях Донецької області — у Донецьку, зокрема в таємному місці утримання «Ізоляція», та в м. Торез (зап. 1008086, 1000680, 1009189).

5.2. Типологія задокументованих епізодів

(1) У місцях несвободи та під час допитів. Ізюм, 20 квітня 2022 року — військовослужбовці 99-го артилерійського полку ЗС РФ прибули на бронетранспортері до будинку місцевої жительки, здійснили постріли, увечері вивезли жінку; під час перевезення щодо неї були вчинені дії сексуального характеру (ID 50722). Ізюм, липень 2022 року — жінку утримували десять діб, застосовуючи удари електричним струмом і неодноразові зґвалтування, зокрема примусовий оральний секс (ID 30291–30293); там само — утримання жінки в сараї протягом десяти діб із оральним зґвалтуванням, про яке потім повідомили її чоловікові (ID 22220). Балаклія, Стрілеца, Борова, Куп'янськ — поєднання незаконного затримання, катувань і сексуального насильства (ID 88973, 87360, 81209, 65195).

(2) Під час обшуків житла та «зачисток». Покровськ Донецької області, 22 грудня 2025 року — троє військовослужбовців 30-ї мотострілецької бригади ЗС РФ у стані сп'яніння увірвалися до житла сім'ї, вбили чоловіка і зґвалтували його дружину. Обставини відомі з відеопоказань потерпілої, наданих представнику російської військової поліції (ID 95782). Богданівка Київської області, 10 квітня 2022 року — вбивши чоловіка, військовослужбовці гвалтували його дружину, погрожуючи насильством щодо її трирічного сина; будинок під час відступу було спалено (ID 22753). Харків — військовослужбовець, залишившись у квартирі, гвалтував 29-річну жінку протягом тижня, а після її відмови виїхати з ним убив її літню матір (ID 1281).

(3) В укриттях і підвалах, де переховувалося цивільне населення. Маріуполь, 26 березня 2022 року — 19-річну дівчину вивели з підвалу під приводом перевірки документів і зґвалтували у квартирі (ID 50711). Ягідне Чернігівської області, де в підвалі школи під штабом утримували 350 жителів села, яких використовували як живий щит: 9 березня 2022 року військовослужбовець вчинив там насильницькі дії сексуального характеру (ID 35431), одну з утримуваних жінок було зґвалтовано двічі (зап. 1007523).

(4) У зв'язку з евакуацією та «фільтрацією». Баштанський район Миколаївської області, березень 2022 року — під час перевірки житла в межах «фільтраційних заходів» було зґвалтовано 31-річну жінку під загрозою розправи над нею та її дитиною (ID 19194).

(5) Тривале сексуальне насильство за місцем проживання потерпілої. Матеріали правової допомоги виявляють модель, відсутню у відкритих джерелах: військовослужбовець самовільно поселяється в будинку жінки і вчиняє сексуальне насильство протягом місяців. Так, заявивши, що тепер житиме в її будинку, військовослужбовець у відповідь на заперечення пригрозив, що її та її сина «пустять у розхід» — тобто протягом усього дня їх гвалтуватимуть усі охочі. Жінка сприйняла погрозу як реальну, оскільки незадовго до цього бачила жінку, прив'язану до капота автомобіля біля школи, до якої протягом усього дня міг підійти будь-який військовослужбовець. Насильство анального, орального та вагінального характеру вчинялося майже щодня з початку травня до початку вересня 2022 року; потерпіла була змушена мовчати, оскільки в сусідній кімнаті перебувала її дитина (зап. 83024).

(6) Групове зґвалтування з подальшим схваленням з боку командування. В Ізюмі 22 серпня 2022 року жінку з інвалідністю другої групи прикували ланцюгом за руку до дерева у дворі, розрізали на ній ножом одяг і побили, після чого троє військовослужбовців ЗС РФ вчинили оральне, анальне та вагінальне зґвалтування. Представник командування, який прибув згодом, похвалив виконавців і, вказавши на потерпілу, заявив, що у господарів з'явився новий собака. Кровотеча у жінки тривала близько двох тижнів; після деокупації їй провели операцію, за результатами якої повідомили про незворотну втрату здатності мати дітей (зап. 1002542).

5.3. Насильницькі практики в установах пенітенціарної системи РФ

Дослідження матеріалів правової допомоги також дало змогу виявити сталу інституційну практику щодо жінок, які перебувають у місцях несвободи. Вісім записів описують один і той самий маршрут етапування та один і той самий набір процедур.

Маршрут: захоплення на території металургійного комбінату ім. Ілліча в Маріуполі 12–13 квітня 2022 року → смт Сартана → смт Оленівка (дисциплінарний ізолятор ВК-120) → СІЗО-2 м. Таганрога → ВК-9 м. Валуйки Белгородської області → ВК-11 с. Мала Локня Курської області або СІЗО-1 м. Курська. Окремі записи описують ті самі процедури під час захоплення в інших місцях (Лиман, травень 2022 року — зап. 1009334).

Процедури, які відтворювалися під час прибуття («приймання») до кожної з цих установ:

- примушування до повного роздягання з проведенням огляду в присутності працівників чоловічої статі — зафіксовано щодо ВК-120 в Оленівці, СІЗО-2 у Таганрозі, ВК-9 у Валуйках, ВК-11 у Малій Локні та СІЗО-1 у Курську (зап. 51200, 54739, 51216, 44259, 65225, 1009334);
- інвазивні огляди з введенням пальців у піхву та анальний отвір, зокрема без зміни рукавичок між оглядами різних осіб (зап. 51200, 54739);
- примушування до присідань і нахилів у оголеному вигляді під приводом перевірки (зап. 51216, 51200);
- неодноразове фотографування потерпілих у повністю оголеному вигляді (зап. 51200);
- переміщення оголених жінок коридорами та кабінетами повз охоронців-чоловіків, в одному випадку — у супроводі службових собак (зап. 44259);
- тривале утримання оголеними без води та їжі в очікуванні розподілу по камерах (зап. 1009334);
- погрози зґвалтуванням під час допитів, зокрема кидання презервативів у потерпілу та погрози переведення до камер із засудженими чоловіками (зап. 54739, 51216);
- крайня переповненість камер: 40 жінок у камері, розрахованій на чотири особи (Оленівка), 17 і 14 жінок у двомісних камерах (зап. 44259, 48130, 44402);
- відсутність засобів особистої гігієни протягом місяців, можливість помитися раз на тиждень у крижаній воді протягом трьох хвилин (зап. 44259);
- примушування до відмови від громадянства України та статусу військовополоненої і до оформлення громадянства Російської Федерації (зап. 51200).

Окремої уваги заслуговують довгострокові наслідки для репродуктивного здоров'я: припинення менструального циклу з подальшою необхідністю гормональної терапії (зап. 44259); розриви піхви та тривалі кровотечі (зап. 66767, 1002542); незворотна втрата фертильності (зап. 1002542); суїцидальні думки (зап. 66767).

Супутні обставини. У 5 записах сексуальне насильство безпосередньо поєднувалося з убивством члена сім'ї потерпілої або самої потерпілої (Покровськ, Богданівка, Лиманець, Харків, Ізюм). У 5 випадках — із застосуванням вогнепальної зброї для придушення опору; в одному випадку військовослужбовець, поставивши оголену жінку на коліна, приставив ствол автомата до її чола і вистрілив, зачепивши шкіру голови (зап. 66767). У 26 із 48 записів вибірки (з матеріалів правової допомоги) згадується присутність дітей потерпілої поблизу. Віковий діапазон потерпілих жінок — від 16 років (вагітна дівчина, с. Трудолюбівка Херсонської області) до 83 років (Ізюм); у тих самих свідченнях описано зґвалтування дівчинки та хлопчика 10 і 12 років із заподіянням тяжких тілесних ушкоджень (ID 2110, 28655).

5.4. Ознаки системного характеру порушень

1. **Інституційний характер практик у місцях несвободи.** Повне роздягання в присутності чоловіків, інвазивні огляди, вимоги присідати в оголеному вигляді та фотографування оголених осіб однаково відтворюються у п'яти різних установах кримінально-виконавчої системи РФ — в Оленівці, Таганрозі, Валуйках, Малій Локні та Курську, які розташовані в чотирьох різних регіонах і підпорядковуються різним територіальним управлінням. Такий збіг не може бути пояснений поведінкою окремих працівників: він свідчить про єдину процедуру, що застосовується за встановленим порядком.
2. **Вчинення частини діянь на території самої РФ.** Таганрог, Валуйки, Мала Локня і Курськ розташовані в Ростовській, Белгородській та Курській областях. Щодо цих епізодів навіть не постає питання про екстериторіальне застосування Конвенції: вони охоплюються зобов'язаннями держави-учасниці в їхній найбільш прямій формі.
3. **Відтворення однієї моделі різними підрозділами.** У записах ідентифіковано військовослужбовців 30-ї мотострілецької бригади, 99-го артилерійського полку, 2-ї гвардійської Таманської дивізії 1-ї танкової армії Західного військового округу, підрозділів, укомплектованих вихідцями з Чечні, Туви та Дагестану, а також формувань так званих «ЛНР» і «ДНР». Збіг моделей поведінки у формувань різного підпорядкування та дислокації вказує не на ексцес окремого виконавця, а на відсутність стримувальних інституційних механізмів.
4. **Обізнаність і схвалення з боку командування.** Епізод, у якому представник командування, прибувши на місце безпосередньо після групового зґвалтування, похвалив виконавців (зап. 1002542), а також насильство, що тривало місяцями, з боку військовослужбовця, який відкрито проживав у будинку потерпілої (зап. 83024), виключають версію про прихований характер цих діянь.
5. **Порушення в місцях, що перебувають під інституційним контролем.** Штаби, ізолятори тимчасового тримання, комендатури, колонії та слідчі ізолятори, приміщення лікарень і шкіл, пристосовані під місця утримання: насильство в таких місцях не може залишатися невідомим адміністрації.

6. **Використання погрози зґвалтуванням як самостійного методу допиту.** Окрім записів вибірки «Інші порушення» (ID 80614, 70905, 77919, 30190), погрози сексуальним насильством зафіксовані як елемент допитів працівниками спеціальних служб у Таганрозі та Оленівці (зап. 54739, 51216). Це вказує на інструментальний, а не ситуативний характер.
7. **Наступність практик до лютого 2022 року.** Записи 2019 і 2021 років, що стосуються таємного місця утримання «Ізоляція» в Донецьку та м. Торез, описують той самий набір методів. Таким чином, ця практика виникла ще до початку повномасштабного вторгнення.
8. **Відсутність будь-яких відомостей про реагування російської сторони.** Усі відомі провадження ведуться українськими органами, значною мірою заочно. Єдиний зафіксований випадок, коли потерпіла давала показання представнику російської військової поліції (Покровськ, грудень 2025 року), не має відомого продовження.

5.5. Питання до Російської Федерації

1. Чи ведуть органи військової прокуратури, Слідчого комітету та військової поліції РФ облік повідомлень про сексуальне насильство, вчинене військовослужбовцями щодо цивільних осіб на території України? Просимо надати дані про кількість отриманих повідомлень, порушених справ, справ, переданих до суду, та винесених вироків за 2022–2026 роки.
2. Якою є процедура прийняття та перевірки такого повідомлення, якщо потерпіла перебуває на території, контрольованій Російською Федерацією? Хто уповноважений прийняти заяву і які гарантії безпеки надаються заявниці?
3. Чи видано командуванням документи, які прямо забороняють сексуальне насильство щодо цивільного населення та встановлюють відповідальність командирів за невжиття заходів? Просимо надати їхній зміст і порядок доведення до особового складу.
4. Просимо надати чинні нормативні акти та внутрішні інструкції, що регулюють процедуру особистого огляду жінок під час прибуття до слідчих ізоляторів і виправних колоній Федеральної служби виконання покарань, зокрема: чи допускається повне роздягання особи, яку оглядають; чи допускається присутність працівників чоловічої статі; чи допускається огляд із проникненням у порожнини тіла і ким він проводиться; чи передбачена зміна рукавичок між оглядами різних осіб; чи допускається фотографування особи в оголеному вигляді і з якою метою.
5. Чи застосовувалися зазначені процедури до жінок — громадян України, які утримувалися у СІЗО-2 м. Таганрога, ВК-9 м. Валуйки, ВК-11 с. Мала Локня та СІЗО-1 м. Курська у 2022 році? Чи проводилися перевірки дотримання порядку огляду в цих установах і якими є їхні результати?
6. Яким чином забезпечувалися права жінок, які утримувалися в зазначених установах, на засоби особистої гігієни, належні санітарно-гігієнічні умови, гінекологічну допомогу та допомогу у разі порушень менструального циклу? Якою була фактична наповнюваність камер, у яких вони утримувалися?

7. Чи висувалися жінкам — громадянкам України, позбавленим волі, вимоги відмовитися від громадянства України та від статусу військовополоненої або оформити громадянство Російської Федерації? На якій правовій підставі?
8. Яких заходів вживають для запобігання сексуальному насильству в місцях утримання цивільних осіб і військовополонених: роздільне утримання жінок і чоловіків, наявність жіночого персоналу охорони, заборона обшуків із повним роздяганням, механізм конфіденційної скарги, незалежний моніторинг?
9. Чи доступні потерпілим від сексуального насильства медична допомога, зокрема послуги з охорони репродуктивного здоров'я та екстрена контрацепція, а також психологічна підтримка? На яких умовах?
10. Чи передбачено в РФ будь-який механізм відшкодування шкоди потерпілим від сексуального насильства, вчиненого її військовослужбовцями та працівниками її пенітенціарних установ, зокрема відшкодування шкоди репродуктивному здоров'ю?

6. Тема IV. Інші порушення прав жінок

Вибірка містить 213 записів, що відповідають приблизно 190 окремим епізодам; 212 із них стосуються десяти областей України (Харківська — 111, Київська — 26, Донецька — 18, Луганська — 15, Херсонська — 14, Чернігівська — 12, Запорізька — 7, Сумська — 4, Миколаївська — 3, Житомирська — 2).

6.1. Незаконне позбавлення волі та катування жінок

Ознаки позбавлення волі містять 122 записи, ознаки катувань або жорстокого поводження — 67. Місця утримання: підвали житлових будинків і шкіл, відділи «поліції», магазини, гаражі, склади, агрегатний завод, церква, ізолятори тимчасового тримання, СІЗО Маріуполя та Ростовської області, колонії в РФ.

Гендерно-специфічні форми поводження, зафіксовані в записах:

- примусове роздягання та проведення обшуку в оголеному вигляді, зокрема в присутності чоловіків-військовослужбовців (9 записів; наприклад, ID 59787 — жінці не дозволили одягнутися інакше як у присутності озброєного чоловіка; ID 20121, 20123 — учительку з Балаклії вивели з дому роздягнутою);
- утримання жінок у спільних камерах і приміщеннях разом із чоловіками (ID 59762, 46048, 47716);
- погрози згвалтуванням як метод тиску під час допиту (ID 80614, 77919, 70905);
- примушування тривалий час стояти роздягненими на морозі за температури близько – 17 °C (ID 60134, 59777);
- застосування електричного струму (15 записів, зокрема ID 37095–37097 — жінку били струмом, обливали холодною водою, позбавляли їжі протягом чотирьох діб);
- відсутність доступу до гігієни та медичної допомоги: жінка, яка перенесла інсульт у камері, три доби провела сидючи, оскільки вдень лежати було заборонено; до лікарні її не госпіталізували; вона втратила 40 кг ваги, їй вибили зуби та зламали кістки (ID 93943).

Смерть жінок у місцях примусового утримання. У с. Ягідне Чернігівської області літніх і маломобільних жінок доставляли до підвалу школи на садовій тачці; внаслідок кисневого голодування та неможливості лягти померли щонайменше чотири жінки (ID 39449, 39450, 39474, 39475).

6.2. Переслідування за проукраїнську позицію та «вироки» окупаційних «судів»

15 записів фіксують застосування кримінального законодавства РФ до громадян України на окупованій території:

- жительці Херсонщини Ю.С. — 12,5 року позбавлення волі за переказ коштів (ID 92946);

- жительці Енергодара — 14 років за шість переказів українським волонтерам на загальну суму близько 3 000 грн (ID 99608). Показово, що в цій справі окупаційний «суд» окремо вказав на наявність у засудженої російського громадянства як на обставину, що обтяжує її вину;
- жительці с. Рубанівка Херсонської області — 3 роки за публікацію інформації про збір коштів (ID 93438);
- активістці з Херсона І.Г. — 10 років 6 місяців за обвинуваченням у шпигунстві, з відбуванням покарання в Республіці Мордовія, тобто за межами окупованої території (ID 92766);
- жительці Новотроїцької громади — обвинувачення за ч. 2 ст. 280 КК РФ («публічні заклики до здійснення екстремістської діяльності») (ID 97664).

6.3. Примусова паспортизація та обумовлення доступу до базових послуг

11 записів стосуються примусової паспортизації. Лише за грудень 2023 року до Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини надійшло 40 звернень щодо фактів примусової паспортизації на окупованих територіях. В одному з описаних випадків жінці, яка залишилася в окупованому Енергодарі, повідомили, що без російського паспорта з січня вона не зможе отримувати медичну допомогу і буде відключена від мережі Інтернет — єдиного засобу зв'язку з родиною; водночас у її будинку проводилися обшуки, вона зазнавала постійного психологічного тиску та погроз життю (ID 64328).

6.4. Використання дітей і членів сім'ї як засобу тиску на жінок

Шість записів фіксують погрози, спрямовані на розрив зв'язку матері з дитиною:

- Куп'янськ, червень 2022 року — до матері сімох дітей прийшли військові поліцейські РФ, забрали її разом із дочкою до відділу, погрожуючи позбавити батьківських прав і депортувати дітей до РФ (ID 78707);
- с. Боромля Сумської області, березень 2022 року — під час інсценування розстрілу з метою отримання відомостей про сина-військовослужбовця жінці погрожували забрати її неповнолітнього онука (ID 89318);
- Козача Лопань Харківської області, серпень 2022 року — дитину було відправлено до табору в РФ і не повернуто матері (ID 20751);
- с. Байрак Харківської області, 5 вересня 2022 року — жінку та трьох її неповнолітніх дітей вивезли в невідомому напрямку (ID 20021);
- Снігурівка Миколаївської області — двох неповнолітніх дівчат викрали і погрожували відрізати їм пальці, вимагаючи відомостей про українських військових (ID 29496);
- Новопсков Луганської області, квітень 2024 року — жінку, яка виїхала з окупованої території, шантажували відеозаписом з її батьками, зробленим під примусом (ID 71072).

6.5. Примусові переміщення та «видворення»

П'ять записів фіксують примусове переміщення цивільних осіб. У смт Станиця Луганська станом на червень 2023 року до виїзду примушували жінок і дітей віком до 14 років (ID 44512). У Дніпрорудному та прилеглих селах Запорізької області в січні 2023 року проводилися публічно висвітлювані «видворення» осіб із проукраїнською позицією (ID 31502, 31486, 32439).

6.6. Питання до Російської Федерації

1. Які правила регулюють утримання жінок — цивільних осіб у місцях несвободи під контролем РФ: роздільне розміщення, наявність жіночого персоналу, порядок проведення особистого огляду, доступ до засобів гігієни, гінекологічної допомоги та допомоги під час вагітності?
2. Скільки громадян України було «засуджено» судами, що діють на окупованих територіях України, а також судами РФ за діяння, вчинені на території України? Просимо надати дані за статтями обвинувачення, строками покарання та місцями його відбування.
3. На якій підставі громадян України, «засуджених» на окупованій території, етапують для відбування покарання вглиб території РФ? Як при цьому забезпечується право на побачення з родиною, включно з неповнолітніми дітьми?
4. Чи обумовлюється надання медичної допомоги та послуг зв'язку на окупованих територіях наявністю паспорта громадянина РФ? Якими є правові підстави такої практики та її наслідки для жінок, які відмовилися від прийняття громадянства?
5. Яких заходів вжито для забезпечення доступу жінок на окупованих територіях до послуг з охорони репродуктивного здоров'я, зокрема допологового спостереження, контрацепції та скринінгових програм?
6. Чи розслідувалися випадки погроз позбавленням батьківських прав і переміщення дітей до РФ, які використовувалися під час допитів жінок? Скільки дітей, вивезених з території України, возз'єднано з матерями і якою є процедура такого возз'єднання?
7. Яких заходів вжито для встановлення обставин і забезпечення відповідальності за смерть цивільних осіб, включно з літніми жінками, у місцях примусового утримання, організованих збройними силами РФ (зокрема в с. Ягідне Чернігівської області у березні 2022 року)?
8. Чи існує в РФ механізм, за допомогою якого жінка — громадянка України, яка постраждала від дій її збройних сил, може подати скаргу, отримати доступ до правосуддя та відшкодування шкоди? Скільки таких звернень надійшло і скільки з них було задоволено?

7. Зведений перелік пріоритетних питань

Жінки, позбавлені волі

1. Чи веде РФ єдиний облік цивільних осіб України, позбавлених волі її збройними силами, спецслужбами та окупаційними адміністраціями, і чи готова надати дані з розподілом за статтю, датою і місцем затримання, місцем утримання та поточним статусом? Яким чином і в які строки родичі, зокрема ті, хто перебуває на території України, можуть офіційно встановити факт затримання та місце утримання особи?
2. Які нормативні акти та внутрішні інструкції регулюють особистий огляд жінок під час прибуття до слідчих ізоляторів і виправних колоній Федеральної служби виконання покарань — чи допускається повне роздягання особи, яку оглядають, присутність працівників чоловічої статі, огляд із проникненням у порожнини тіла та фотографування в оголеному вигляді? Чи застосовувалися ці процедури до громадянок України, які утримувалися у 2022 році в СІЗО-2 м. Таганрога, ВК-9 м. Валуйки, ВК-11 с. Мала Локня та СІЗО-1 м. Курська, і чи проводилися перевірки дотримання порядку огляду в цих установах?
3. В яких умовах утримуються жінки — громадянки України: чи забезпечується їхнє роздільне розміщення з чоловіками та наявність жіночого персоналу охорони, якою є фактична наповнюваність камер, як забезпечується доступ до засобів особистої гігієни, гінекологічної допомоги та допомоги у разі порушень менструального циклу і під час вагітності? Які механізми конфіденційного подання скарг і незалежного моніторингу діють у цих установах?
4. Скільки громадянок України «засуджено» судами, що діють на окупованих територіях, а також судами РФ за діяння, вчинені на території України (з розподілом за статтями обвинувачення, строками та місцями відбування покарання), на якій підставі їх етакують углиб території РФ і як при цьому забезпечується право на побачення з родиною, включно з неповнолітніми дітьми? Чи висувалися жінкам, позбавленим волі, вимоги відмовитися від громадянства України та статусу військовополоненої або оформити громадянство Російської Федерації?

Сексуальне насильство, пов'язане з конфліктом

5. Чи ведуть органи військової прокуратури, Слідчого комітету та військової поліції облік повідомлень про сексуальне насильство, вчинене військовослужбовцями та працівниками пенітенціарних установ РФ щодо цивільних осіб України, і якими є дані про кількість отриманих повідомлень, порушених справ, справ, переданих до суду, та винесених вироків за 2022–2026 роки? Якою є процедура подання та перевірки такого повідомлення, якщо потерпіла перебуває на території під контролем РФ, і які гарантії безпеки надаються заявниці?

Акушерська допомога та репродуктивне здоров'я

6. Які процедури ідентифікації цілі та правила застосування сили діють щодо об'єктів, зареєстрованих як медичні заклади, скільки службових розслідувань розпочато за фактами ураження об'єктів акушерської допомоги в Україні та якими є їхні результати? На якій правовій підставі об'єкти акушерської допомоги на окупованій території (Антрацит, Луганськ, Новопсков) були зайняті та переобладнані під військові госпіталі і де нині отримують акушерську допомогу жінки, які раніше обслуговувалися в цих закладах?

Доступ до соціальних і медичних послуг та правового захисту

7. Чи обумовлюється надання медичної допомоги, соціальних виплат і послуг зв'язку на територіях під фактичним контролем РФ наявністю паспорта громадянина РФ, якими є правові підстави такої практики та її наслідки для жінок, які відмовилися від прийняття громадянства? Яких заходів вжито для забезпечення доступу жінок на цих територіях до послуг з охорони репродуктивного здоров'я, зокрема допологового спостереження та скринінгових програм?
8. Чи існує механізм, за допомогою якого громадянка України, яка постраждала від дій збройних сил, спецслужб або пенітенціарних установ РФ, може подати скаргу, отримати доступ до правосуддя та відшкодування шкоди, зокрема шкоди репродуктивному здоров'ю? Скільки таких звернень надійшло і скільки з них було задоволено?